

VZGOJNI NAČRT

Ljubljana, julij 2023

KAZALO

2. NAČELA VZGOJNIH DEJAVNOSTI IN VZGOJNEGA DELOVANJA.....	4
2.1. Načelo spoštovanja učencev in vzajemnega spoštovanja	4
2.2. Načelo omogočanja aktivnega sodelovanja učencev	4
2.3. Načelo proaktivnega oziroma preventivnega delovanja	4
2.7. Načela strokovne avtonomije, usklajenosti vzgojnih dejavnikov in doslednosti.....	7
2.8. Načelo osebnega zgleda	7
3. TEMELJNE VREDNOTE	8
4. VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE	8
4.1. Vrednote naše šole	8
4.2. Vzgoja za vrednote.....	8
4.3. Svetovanje in sporazumno reševanje medsebojnih problemov in sporov	8
4.3.1. SVETOVANJE	8
4.3.3. RESTITUCIJA	9
5. VZGOJNI UKREPI IN NAGRADE	11
5.1 Vzgojni ukrepi.....	11
5.2 Vzgojni opomini	11
5.3 Pohvale, priznanja in nagrade	12
5.3.1 Pohvale.....	12
5.3.2 Priznanja.....	12
5.3.3 Nagrade	13
6. SODELOVANJE S STARŠI	13
6.1. Oblike sodelovanja	13
Priloga 1: Ambasador šole.....	15
Priloga 2: Načrt pomoči otrokom v stiski	17

1. CILJI OSNOVNOŠOLSKEGA IZOBRAŽEVANJA

Državni zbor je sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o osnovni šoli (Zakon o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13 in 46/16 – ZOFVI-L), ki v 2. členu določa cilje osnovnošolskega izobraževanja. Ti so:

- zagotavljanje kakovostne splošne izobrazbe vsemu prebivalstvu; spodbujanje skladnega telesnega, spoznavnega, čustvenega, moralnega, duhovnega in socialnega razvoja posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti;
- omogočanje osebnošnega razvoja učenca v skladu z njegovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvojem njegove pozitivne samopodobe;
- pridobivanje zmožnosti za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot s poudarkom na usposobljenosti za vseživljensko učenje;
- vzgajanje in izobraževanje za trajnostni razvoj in za dejavno vključevanje v demokratično družbo, kar vključuje globlje poznavanje in odgovoren odnos do sebe, svojega zdravja, do drugih ljudi, svoje in drugih kultur, naravnega in družbenega okolja, prihodnjih generacij;
- razvijanje zavesti o državni pripadnosti in narodni identiteti, vedenja o zgodovini Slovencev, njihovi kulturni in naravni dediščini ter spodbujanje državljanske odgovornosti;
- vzgajanje za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije;
- vzgajanje za spoštovanje in sodelovanje, za sprejemanje drugačnosti in medsebojno strpnost, za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin;
- razvijanje pismenosti in razgledanosti na besedilnem, naravoslovno-tehničnem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem in umetnostnem področju;
- razvijanje pismenosti ter sposobnosti za razumevanje in sporočanje v slovenskem jeziku, na območjih, ki so opredeljena kot narodnostno mešana, pa tudi v italijanskem in madžarskem jeziku;
- razvijanje sposobnosti sporazumevanja v tujih jezikih;
- razvijanje zavedanja kompleksnosti in soodvisnosti pojavov ter kritične moči presojanja;
- doseganje mednarodno primerljivih standardov znanja;
- razvijanje nadarjenosti in usposabljanja za razumevanje in doživljanje umetniških del ter za izražanje na različnih umetniških področjih;
- razvijanje podjetnosti kot osebne naravnosti v učinkovito akcijo, inovativnosti in ustvarjalnosti učenca«

Iz ciljev zakona je razvidno, da je poleg izobraževalne pomembna tudi vzgojna razsežnost pedagoškega dela osnovnih šol.

2. NAČELA VZGOJNIH DEJAVNOSTI IN VZGOJNEGA DELOVANJA

2.1. Načelo spoštovanja učencev in vzajemnega spoštovanja

Temelj načela je Konvencija o otrokovih pravicah, ki je določila minimalne standarde za skrb in zaščito otrokovih pravic in ki med drugim zajema tudi standarde v zvezi s spoštovanjem otrokovega človeškega dostojanstva. Konvencija ne prepoveduje le ponižujočega telesnega ali psihičnega kaznovanja, temveč zahteva, da je pri vzgoji in vzpostavljanju discipline treba spoštovati otrokovo človeško dostojanstvo.

2.2. Načelo omogočanja aktivnega sodelovanja učencev

Temelj tega načela je prav tako Konvencija o otrokovih pravicah, ki v 12. členu določa, da države podpisnice jamčijo otroku, ki je sposoben izoblikovati lastno mnenje, pravico do prostega izražanja mnenj o vsem, kar je v zvezi z otrokom; o tehtnosti izraženih mnenj pa se presoja v skladu z otrokovo starostjo in zrelostjo. Učenci naj imajo tudi v vsakdanjem šolskem življenju čim več možnosti aktivnega sodelovanja. Sodelujejo naj pri načrtovanju, odločanju, izvajanju in nadziranju pravil in posledic njihovih kršitev, pri preprečevanju disciplinskih problemov ter pri načrtovanju in izvajanju drugih šolskih in obšolskih dejavnosti. Za uresničevanje načela aktivnega sodelovanja učencev na naši šoli deluje šolska skupnost učencev.

2.3. Načelo proaktivnega oziroma preventivnega delovanja

Proaktivno in preventivno vzgojno delovanje zajemata več temeljnih področij.

Prvo se nanaša na vzpostavljanje prijetne, sproščene in spodbudne razredne klime, ki temelji na pozitivnih in spoštljivih medosebnih odnosih zaupanja med vsemi osebami vzgojnoizobraževalnega procesa. Obsega tudi učiteljevo skrb za učence, ki se kaže v dovzetnosti za njihove potrebe in interese, upoštevanju individualnih prednosti in pomanjkljivosti posameznih učencev, uporabi raznovrstnih aktivnosti, v spodbujanju dialoga in razvijanju socialnih veščin, spremljanju učnega napredka in vedenja vsakega posameznika, zanimanje za počutje, razpoloženje, pripravljenostjo na šolsko delo in sodelovanje, pozornost ob morebitnih aktualnih kriznih (npr. družinski konflikti, razveze, hospitalizacije staršev, bolezni, smrti, zlorabi, itd.) in kritičnih življenjskih situacijah (npr. izbira nadaljnega šolanja, itd.).

Drugo področje preventivnega delovanja je povezano s kakovostjo učnega procesa, z uporabo učnih metod, ki upoštevajo razvojne sposobnosti učencev, jim omogočajo aktivno sodelovanje in jih spodbujajo k napredku, a tudi preprečujejo, da bi bili pretežno vključeni v neustvarjalne aktivnosti in doživljali trajnejše neuspehe.

Tretje področje preventivnega delovanja se povezuje z dejavnostmi, ki se nanašajo na organizacijo, vodenje in upravljanje razreda. Pri tem je zelo pomembno delo z oddelčnimi skupnostmi učencev.

2.4. Načelo sodelovanja s starši in usklajenosti pristopa šole in staršev

Načelo izhaja iz dejstva, da starši nosijo najpomembnejši delež odgovornosti za otrokov razvoj in napredek, zato je sodelovanje s starši nujno. Šola in družina imata številne priložnosti, da razvijeta dobro partnerstvo, ki se izraža v graditvi medsebojnega zaupanja in sodelovanja.

Poleg sodelovanja staršev v formalnih organih šole predlagamo še sodelovanje v:

- delavnicah za starše, otroke in učitelje, kjer skupaj sodelujejo in soustvarjajo,
- delavnicah za starše, predavanjih in šoli za starše,
- v dnevih dejavnosti, taborih in šolah v naravi, posebne oblike dela z oddelki, idr.
- svetovanju in usmerjanju,
- restituciji
- izvajanju vzgojnih ukrepov.

Želimo, da bi bili starši pomemben vir povratnih informacij o delu šole in zaposlenih na šoli. Z njihovo pomočjo lahko šola pravočasno ukrepa in uvaja izboljšave. Vključevanje staršev vodi k stalnemu dvigovanju kakovosti šole. Za učinkovito vzgojno delo šole je potrebna načelna in aktivna podpora staršev.

Ena izmed nalog šole je tudi ta, da posredno prispeva tudi h kvalitetnejši vzgoji v družinah s svojimi načini vzgoje (vrednotami, načeli, dejavnostmi), s kakovostjo odnosov do učencev in staršev, modeliranjem pričakovanega socialnega vedenja in s posredovanjem potrebnih znanj staršem. Razvijali bomo mehanizme, kako v primerih, v katerih bi utegnilo priti do različnega razumevanja, uskladiti mnenja in delovanja šole in staršev. V primeru pričakovanih staršev, ki niso v skladu s strokovnimi vzgojnimi načeli šole, se seveda šola ne sme podrediti družini, ampak mora poskušati starše s strokovnimi utemeljitvami pridobiti za sodelovanje. Pomembna se nam zdi svetovalna pomoč staršem v vzgojnih zadevah in redno informiranje staršev o vedenju njihovih otrok.

2.5. Načelo združevanja pravic, odgovornosti in pravil

Načelo izhaja iz prepričanja, da je potrebno v vsaki skupini oziroma skupnosti dogovoriti pravila skupnega življenja, ki izhajajo iz pravic in dolžnosti. Osnovno izhodišče pri oblikovanju pravil naj predstavljajo temeljne pravice, kot so na primer pravica do spoštovanja in pravične obravnave, pravica do kakovostnega poučevanja, pravica do učenja, ne da bi nas drugi motili, in pravica do občutka varnosti in dejanske varnosti. Znotraj teh pravic so zajete številne druge pravice. Vse pravice temeljijo na vzajemnem spoštovanju, brez katerega nobena skupina ali skupnost ne more učinkovito (so)obstojati in delovati za vzajemno korist.

Vsaka pravica nosi s seboj tudi dolžnost. Da bi zaščitili pravice vseh posameznikov, bomo skupno sprejeli pravila in tudi posledice, ki sledijo neizpolnjevanju pravil. Dolžnost šole je, da zagotavlja pravice učencev v skladu z dogovorjenimi pravili.

Otroci se v povezavi s pravicami pojavljajo v posebnem položaju. Zaradi nedoraslosti in nezrelosti še niso sposobni prevzeti vseh odgovornosti skladno z upravičenjem, hkrati pa so od nekaterih pravic izvzeti. Otroci se odgovornosti šele učijo. Pri tem je pomembno, da jih že sedaj obravnavamo kot osebe, ki zmorejo in morejo skladno s starostjo pretehtati lastna dejanja in predvideti posledice. Tako bodo spoznali, da to, da imamo pravice, še ne pomeni, da jih tudi uživamo, če nam tega ne omogočajo drugi člani skupine oziroma skupnosti ter da mora za to skrbeti celotna skupnost.

Učitelji učence vzpodbujajo k razpravi in se z njimi dogovarjajo o vedenju, ki spodbuja spoštljive in iskrene odnose, dobro delo in učenje. Oblikujejo naj dogovor o pravilih sobivanja na šoli kot celoti. Takšen dogovor je nujen za vzgojno delo šole, za šolo kot skupnost in da lahko oddelki delujejo kot skupine. Posamezni oddelki oblikujejo posebna pravila zase.

Sprejemanje odgovornosti za vedenje vključuje:

- spoznanje, da vedenje izbiramo sami, da smo nosilci svojih dejanj in tudi odgovornosti za posledice, ki izhajajo iz teh dejanj,
- zavračanje izgovorov oziroma izmikavanja odgovornosti,
- sprejemanje vnaprej znanih posledic ustreznih in neustreznih vedenj, ki širijo ali ožijo območje prihodnjih izbir,
- upoštevanje zmožnosti prevzemanja odgovornosti glede na razvojne stopnje učencev.

Osnova odgovornosti je vzpostavitev spoštljivega odnosa do drugih članov skupnosti ter angažiran odnos do šolskih dejavnosti, varovanja okolja in ne nazadnje do samega sebe. Razvoj sposobnosti za prevzemanje odgovornosti je odvisen od priložnosti, ki jih imajo učenci za diskusijo in udeležanje ustreznega dogovorjenega vedenja. Pomembno je, da jih obravnavamo kot osebe, ki lahko in morejo skladno s starostno stopnjo pretehtati lastna dejanja in predvideti njihove posledice, saj le-te zadevajo pravice drugih. Učenci se učijo odgovornega vedenja, če jim pomagamo, da se zavedajo svojih izbir in če so tudi naše izbire in s tem odgovornosti zanje razvidne. Šola bo torej pozorna na priložnosti, v katerih se učenci učijo prevzemanja odgovornosti za svoja ravnanja.

2.6. Načelo vzpodbujanja samonadzora in samodiscipline

V prvih obdobjih življenja potrebuje otrok več direktivnega vodenja in zagotavljanja občutka varnosti. O večini stvari odločajo odrasli oziroma vzgojitelji. Vendar je cilj vzgoje vse večja samostojnost in odgovornost otrok. Zato je prav, da starši in učitelji postopoma vzpodbujajo večjo mero samostojnosti in odgovornosti ter opuščajo strukturirana in direktivna navodila. Glede na razvoj otrok torej dopuščajo in omogočajo vse več svobodnih izbir ob upoštevanju ustreznih mej. Vzgojno pomembne so situacije, v katerih učenci oblikujejo in sprejemajo odločitve oziroma izbirajo med možnostmi, sprejemajo posledice odločitev in so lahko ustvarjalni.

V primerih, ko se učenci vedejo neprimerno ali kršijo skupne dogovore in pravice drugih, učitelj učencu pomaga videti problem in ga spodbudi, da o problemu spregovori in ga rešuje (mediacija, restitucija, samopresoja...). Na ta način učitelj učencu omogoči, da spremeni lastno vedenje. Če je to neuspešno, si učitelj prizadeva, da z učencem na osnovi medsebojnega dogovarjanja in postavljanja ustreznih vprašanj najde skupno rešitev. V primeru, da tudi navedeno ne privede do želenih rezultatov, učitelj intervenira z najvišjo stopnjo nadzora (velelne povedi, navajanje pravil, uresničevanje posledic,...) S takšnim pristopom pri učencih spodbujamo samodisciplino in odgovornost, ali pa vsaj zagotavljamo spoštovanje pravil in pravic drugih. Omogočamo ustrezno stopnjo samostojnosti glede na njihove razvojne značilnosti.

K večjemu samonadzoru učencev pripomorejo pogosta in ustrezna povratna sporočila. Pozitivna povratna sporočila, ki se nanašajo na osebnosti učencev, utrjujejo njihovo pozitivno samopodobo. Pozitivna in negativna povratna sporočila o vedenju učencev so lahko verbalna in neverbalna. Negativna povratna sporočila se lahko nanašajo le na vedenje in ne na osebnost učenca. Z njimi učencu povemo, kaj dela prav in kaj narobe in mu s tem pomagamo ustvariti sistem samostojnih odločitev, s katerimi učinkovito usmerja svoje vedenje. Povratna sporočila učiteljev so podlaga za ponotranjenje veljavnih družbenih norm.

2.7. Načela strokovne avtonomije, usklajenosti vzgojnih dejavnikov in doslednosti

Načelo strokovne avtonomije šol izhaja iz šolske zakonodaje, ki dopušča šolam, da same oblikujejo vzgojne načrte, izberejo vrednote ter vzgojne cilje, ki jim bodo v okviru zakonskih določil v določenem obdobju namenile posebno pozornost. Pri tem lahko šole v največji meri upoštevajo značilnosti in posebnosti šole ter njenega okolja. Avtonomno oblikovanje vzgojnega načrta omogoča, da v procesu njegovega oblikovanja vse interesne skupine (delavci šole, starši, učenci, lokalno okolje) izrazijo svoje potrebe, interese in stališča in se medsebojno usklajujejo na področjih, ki jih vzgojni načrt zajema. Ta možnost lahko pomembno vpliva na stopnjo končnega soglasja o vzgojnem delu šole.

Usklajenost vzgojnih dejavnikov se nanaša na posebno skrb šole za enotnost vzgojnega delovanja delavcev šole, staršev in drugih vzgojnih dejavnikov v okolju (klubi, društva, kulturne ustanove, verske skupnosti, zasebniki, ...).

Doslednost je pogoj oblikovanja varnega in predvidljivega psihosocialnega okolja.

2.8. Načelo osebnega zgleda

Pri vzgoji, ki temelji na proaktivnem delovanju, so najpomembnejši zgledi, ki jih dajejo učencem vsi zaposleni na šoli v vsakem svojem delovanju in dejanju. Ne gre v prvi vrsti za besede, za izražanje različnih vrednot, za poučevanje, prepričevanje ali preprečevanje, temveč je najpomembnejše ravnanje. **Temeljno je, da zgled v prvi vrsti ni beseda, temveč dejanje. Zato je pomembno, da vsi zaposleni in starši presojamo svoja ravnanja z vidika vrednot in konkretnih vrednotnih usmeritev.**

3. TEMELJNE VREDNOTE

Družbeno sprejete vrednote so zapisane v Ustavi RS, Zakonu o osnovni šoli, Beli knjigi o izobraževanju, Smernicah kurikularne preнове, konvencijah o človekovih in otrokovih pravicah, evropskih resolucijah o vzgoji in izobraževanju, poročilu Delorsove komisije in drugih dokumentih.

Za uresničevanje vrednot v šoli in kasneje v življenju je potrebno mlademu človeku z različnimi aktivnostmi predstaviti, kako upoštevanje vrednot vpliva na kakovost življenja posameznika in družbe.

4. VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE

4.1. Vrednote naše šole

Medvrstniška pomoč in humanitarnost sta vrednoti, ki ji bomo namenjali največ pozornosti. Želimo krepiti solidarnost in sočutje med učenci.

4.2. Vzgoja za vrednote

Načrtovane preventivne in proaktivne dejavnosti bomo izvajali kot projekte, ure oddelčnih skupnosti, dneve dejavnosti in ob drugih priložnostih.

4.3. Svetovanje in sporazumno reševanje medsebojnih problemov in sporov

- Učitelji in razredniki **usmerjajo in svetujejo** učencem, kadar se pojavijo individualni ali skupinski problemi.
- S postopkom **restitucije** učenec poravnava etično, socialno, psihološko ali materialno škodo. Restitucija in mediacija sta prostovoljni.
- Šolska svetovalna služba lahko svetuje učencem in staršem, kadar imajo različne osebne težave in stiske ter se posvetujejo z njimi, kadar gre za vzgojne probleme, družinske odnose, učenje, finančno pomoč in poklicno odločanje.

4.3.1. SVETOVANJE

Svetovanje je proaktivno in preventivno, kadar šola učence usposablja za doseganje spodaj navedenih ciljev. Svetovanje se izvaja tudi pri reševanju problemov, ki so posledice nespoštovanja drugih ter kršitev šolskih pravil. Pri tem je pomembno ustvarjanje kulture, v kateri se konflikti uporabljajo za krepitev prakse sporazumevanja in iskanja kompromisov, kulture medsebojnega poslušanja in sporazumevanja. Posebne oblike svetovanja in sporazumnega reševanja medsebojnih problemov in sporov so osebni svetovalni pogovori, mediacija in restitucija.

Cilji svetovanja so, da se učenec uči:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje,
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost,

- spremljati svojo uspešnost,
- razmišljati in presojudati o svojih vedenjih in ravnanjih drugih ljudi,
- o mejah lastnih pravic glede na pravice drugih,
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- empatičnega vživljanja v druge, sprejemanja različnosti,
- opazovati lastna občutja, razmišljanja in vedenja,
- razumeti vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih,
- reševati probleme in konflikte na spoštljiv in kulturn način,
- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, tesnoba, jeza, žalost, občutki sramu ali krivde, konflikti, apatičnost, frustracije, doživljanje neuspehov, depresija (čustvena inteligentnost),
- razvijati realno in pozitivno samopodobo in samospoštovanje.

Svetovanje se lahko izvaja v okviru ur oddelčnih skupnosti, pogovorov z učenci v času govorilnih ur za starše in učence, ob sprotne reševanju problemov in drugih priložnostih.

4.3.2. OSEBNI SVETOVALNI POGOVORI

Osebni svetovalni pogovori učiteljev, svetovalnih delavcev ali drugih z učenci, še posebej tistimi, ki imajo probleme, so izjemno pomembni. So najboljša pot za graditev medsebojnega zaupanja, ki je plodno okolje uspešnega svetovanja. V pogovoru naj svetovallec učencu pomaga uvideti njegove potrebe in motive ravnanj ter povezanost ravnanj z njihovimi posledicami.

Pomaga naj mu torej pri presojanju lastnega vedenja z vidika učinkovitosti in etične sprejemljivosti, pri ugotavljanju pozitivnih in negativnih posledic njegovih ravnanj zanj in za druge. Ga usmerja in mu ponudi pomoč pri iskanju uspešnih in etično in socialno sprejemljivih vedenj, s katerimi bo učenec lahko uspešno zadovoljil svoje potrebe in interese, ter pri načrtovanju potrebnih sprememb. Starši so obveščeni o svetovalnih pogovorih lahko pa svetovalnemu pogovoru sledi dogovor med učencem, starši in strokovnim delavcem ali vodstvom šole ki opredeljuje cilje in odgovornosti sodelujočih.

Oblike pomoči učencu so lahko še:

- organizacija pomoči učitelja ali sošolcev pri učenju,
- načrtno vzpostavljanje določenih socialnih povezav med učenci,
- vključevanje v določene dejavnosti,
- uvajanje v določene funkcije in druge pomembne odgovornosti,
- nudenje različnih oblik zunanje pomoči,
- dogovori z učencem o občasni individualni programih, zagotavljanje varnosti itd.

4.3.3. RESTITUCIJA

Restitucija je metoda poravnave povzročene škode. Pri tem ne gre v prvi vrsti za materialno škodo, čeprav tudi ta ni izvzeta, pač pa v večji meri za škodo, ki jo učenci povzročijo na etičnem, socialnem in psihološkem področju.

Pri restituciji naj bo poravnava smiselno povezana s povzročeno etično, psihološko, socialno ali materialno škodo. Kadar učenec ne more poravnati škode neposredno, jo lahko nadomesti

na področju, na katerem je bila škoda povzročena. To ponuja veliko več možnosti izbire. Na primer, če je učenec poškodoval šolsko imovino, ga lahko povprašamo, kaj bi bil pripravljen storiti za boljšo materialno urejenost šole. Če se je škoda zgodila na področju medsebojnih odnosov, lahko premisli, kako bi lahko prispeval k boljšim medsebojnim odnosom v skupnosti.

Kakovostna restitucija in mediacija sta priložnost za učenje in za spreminjanje samopodobe učencev. Učenec, ki je povzročil na primer materialno škodo, ne ostaja več le učenec, ki je povzročil materialno škodo in zaradi tega utrpel določene posledice, ampak postaja učenec, ki je prispeval k urejenosti šole in je na to ponosen. Zaveda se, da prispevek k urejenosti šole o njem pove nekaj drugega kot povzročena škoda. Učenec, vpleten v spor, ne ostaja le v sporu, pač pa razvija svoje sposobnosti in spretnosti reševanja konfliktov. Restitucija torej spodbuja pozitivno vedenje, medtem ko kritika in kazen spodbujata obrambno vedenje. Če pri izvajanju mediacije in restitucije manjkajo svoboda izbire, prevzemanje odgovornosti, učenje o sebi ter spreminjanje samopodobe učenca, je to le izvajanje posledic kršitev pravic drugih ali sprejetih pravil.

Mediacija in restitucija sta načina reševanja sporov in problemov. V nekaterih primerih je glede na okoliščine kljub sočasno izvedeni mediaciji ali restituciji učencu lahko izrečen tudi formalni vzgojni opomin.

Temeljna načela restitucije so:

- za učenca je restitucija prostovoljna, ponujena možnost. Lahko se odloči ali pa ne, da bo skušal reševati spor ali odpraviti posledice svojih neustreznih dejanj na ta na
- restitucija je priložnost za učenje novih vzorcev vedenja in popravilo napak;
- spodbuja pozitivno vedenje in poudarja vrednote; ne spodbuja obrambnega vedenja, kar storita kritika in kaznovanje;
- zahteva odločitve in prevzem odgovornosti učenca;
- ni kaznovalca, učenci ustvarjalno rešujejo spor ali problem;
- vpletene strani sprejmejo rešitev problema oziroma nadomestilo povzročene škode.

Če je učencem dovoljeno napraviti in popravljati napake, je večja verjetnost, da bodo pripravljeni spreminjati vedenje, da bodo izgrajevali pozitivno samopodobo in samospoštovanje, da bodo lažje razumeli napake drugih in razvijali svojo strpnost.

Prostovoljnost restitucije se ne nanaša na odgovornosti za povračilo namerno povzročene materialne škode na lastnini šole, zaposlenih šole ali drugih učencev šole.

5. VZGOJNI UKREPI IN NAGRADE

5.1 Vzgojni ukrepi

Vzgojni ukrepi se uporabljajo kot alternativa izreka vzgojnega opomina, ki bi sicer bil izrečen zaradi kršitev šolskih pravil. V primeru, ko učitelj, ki izreka vzgojni ukrep ugotovi, da je glede na naravo kršitve (običajno pri lažjih kršitvah šolskih pravil) vzgojni ukrep primernejši od formalnega vzgojnega opomina in bi takšna oblika imela večjo vzgojno noto, se lahko odloči za enega od možnih vzgojnih ukrepov. Možni vzgojni ukrepi opredeljeni v Prilogi 1, Pravil šolskega reda.

Šola lahko učencu omeji ugodnosti, (posebni dnevi, tabori, ŠVN ...), ko učenec s svojim vedenjem onemogoča izvajanje pouka oz. šolskih dejavnosti, ali ko presodi, da učenec s početjem ogroža svojo varnost ali varnost drugih. V takšnem primeru se za učenca pripravi individualiziran načrt pouka.

5.2 Vzgojni opomini

Če učenec ne izpolnjuje svojih dolžnosti in odgovornosti, določenih z zakonom, drugimi predpisi in akti šole, mu šola izreče **vzgojni opomin**.

Izreče ga v primeru, da vzgojne dejavnosti (svetovalni razgovori, restitucija) in vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena. Šola izreka vzgojne opomine v skladu s 60. f členu ZOsn.

Učencu lahko šola izreče vzgojni opomin v posameznem šolskem letu največ trikrat. O izrečenem opominu šola starše seznani z obvestilom o vzgojnem opominu.

Vzgojni opomin izreče učiteljski zbor.

Če je učenec prejel vzgojni opomin, šola sestavi **individualiziran vzgojni načrt**. S pripravljenim individualnim načrtom šola seznani starše in učenca. Individualni vzgojni načrt naj učencu pomaga doseči pozitivne spremembe v načinih zadovoljevanja lastnih potreb, upoštevanja potreb in pravic drugih, sprememb na področju učenja in vedenja. Pri tem je potrebno upoštevati posebnosti učenca. Kadar starši učenca niso pripravljeni sodelovati, oblikuje šola individualni vzgojni načrt brez njih.

5.3 Pohvale, priznanja in nagrade

Učenci ali skupine učencev lahko za uspešno in prizadevno delo v šoli prejmejo pohvale, priznanja in nagrade.

Pohvale, priznanja in nagrade učencem ali skupinam učencev predlagajo:

- oddelčne skupnosti in skupnost učencev šole,
- razrednik,
- drugi strokovni delavci šole, mentorji dejavnosti,
- ravnatelj.

5.3.1 Pohvale

Pohvale so lahko ustne ali pisne.

Kadar se učenec ali več učencev izkaže s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti, so ustno pohvaljeni.

Pisne pohvale podeljujeta razrednik ali mentor dejavnosti za aktivnosti, ki trajajo celo šolsko leto.

Razrednik podeljuje pisne pohvale za delo v oddelčni skupnosti ali za individualno napredovanje učenca.

Mentor podeljuje pisne pohvale za prizadevno delo pri interesnih ali drugih dejavnostih.

Pisne pohvale se podeljujejo za:

- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih šole,
- bistveno izboljšanje učnega uspeha v primerjavi s preteklim šolskim letom,
- doseganje vidnih rezultatov na šolskih tekmovanjih in srečanjih učencev z različnih področij znanja in delovanja,
- posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti učencev ali skupnosti učencev šole,
- nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo,
- aktivno sodelovanje pri organizaciji in izvedbi različnih dejavnosti in prireditev, pomembnih za delo šole.

Pisne pohvale se lahko podelijo tudi skupini učencev. Skupinske pisne pohvale podeljuje ravnatelj šole.

Vse pohvale se beležijo z objavo na šolski spletni strani.

5.3.2 Priznanja

Priznanja podeljuje učencem ravnatelj šole, in sicer za delo oziroma dosežek, ki je pomemben za celotno šolo ali znatno prispeva k ugledu šole v širši skupnosti. Priznanja se izrekajo za:

- večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem delu,
- doseganje vidnih rezultatov na tekmovanjih in srečanjih učencev, ki so organizirana za območje celotne države,

- večletno prizadevno sodelovanje in doseganje rezultatov pri interesnih in drugih dejavnostih, večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti, skupnosti učencev šole ali šolskem parlamentu.

Šola vsako leto kot posebna priznanja učencem za doseganje rezultatov na kulturnem, športnem, raziskovalnem in drugih področjih podeli AMBASADORJA ŠOLE (**priloga 1**).

5.3.3 Nagrade

Učenci, ki prejmejo priznanje, so lahko tudi nagrajeni. Vrsto nagrade za posameznega učenca določi ravnatelj v sodelovanju z razrednikom oziroma mentorjem. Praviloma so nagrade knjige ali pripomočki, ki jih učenec lahko uporablja pri pouku ali drugih dejavnostih šole.

Priznanja in nagrade podeljuje ravnatelj ob zaključku šolanja na slavnosten način.

Učenci ali skupine učencev lahko za uspešno in prizadevno delo v šoli prejmejo pohvale, priznanja in nagrade.

Šola vsako leto kot posebna priznanja učencem za doseganje rezultatov na kulturnem, športnem, raziskovalnem in drugih področjih podeli AMBASADORJA ŠOLE (**priloga 1**).

6. SODELOVANJE S STARŠI

Kvalitetno sodelovanje med starši in strokovnimi delavci šole oblikuje vzajemno partnerstvo pri vzgoji, ki obojim omogoča lažje zaznavanje otrokovih potreb, želja in njihovih občutenj na eni strani ter razumevanje družbeno sprejemljivega vedenja na drugi strani. Z namenom krepitve partnerstva v naši šoli organiziramo različna sodelovanja in srečanja staršev in strokovnih delavcev. V okviru vseh teh sodelovanj in srečanj pride do izmenjave različnih informacij, ki so potrebne in dobrodošle tako za starše, kakor tudi za učitelje. Staršem omogočajo spoznavanje otroka v odnosih z drugimi otroki in odraslimi ter v različnih situacijah, razumevanje njegovega razvoja, povečuje zadovoljstvo ob njegovih dosežkih, omogočajo spoznavanje šolskega dela z vsemi nalogami, značilnostmi in omejitvami. Za učitelje pa pomenijo, med drugim tudi, lažje spoznavanje otroka in njegovih individualnih potreb, spoznavanje lastnega dela in pristopov, spoznavanje pričakovanj staršev, bogatenje vzgojnega procesa z različnimi sodelovanji staršev v dogovoru s strokovnimi delavkami. Za oboje pa pomeni spodbujanje potrebne komunikacije, iskanje odgovorov na številna vprašanja, povezana z otrokovim razvojem, učnim procesom, dogodki v šoli in doma ter s tem tudi lažje reševanje morebitnih problemov.

6.1. Oblike sodelovanja

Svet staršev

Za organizirano uresničevanje interesov staršev se oblikuje svet staršev. Sestavljen je tako, da ima v njem vsak oddelek po enega predstavnika, ki ga starši izvolijo na roditeljskem sestanku oddelka.

Svet staršev:

- predlaga nadstandardne programe,
- daje soglasje k predlogu ravnatelja o nadstandardnih storitvah,

- daje mnenje o predlogu programa razvoja šole in o letnem delovnem načrtu
- razpravlja o poročilih ravnatelja o vzgojno-izobraževalni problematiki,
- obravnava pritožbe staršev v zvezi z vzgojno-izobraževalnim delom,
- voli predstavnika v svet zavoda,
- opravlja druge naloge v skladu z zakonom in drugimi predpisi.

Strokovna srečanja

- roditeljski sestanki
- individualne govorilne ure
- predavanja za starše
- razgovori in delavnice
- šola za starše

Roditeljski sestanki so namenjeni posredovanju informacij o učnem programu, procesu in izvajanju le-tega, o kolektivnih problemih oddelčne skupnosti in reševanju le-teh.

Individualne govorilne ure so namenjene poglobljenim informacijam o otroku, o njegovem učnem uspehu in vedenju in dogovorom med starši, učiteljem/-ji in/ali otrokom.

Predavanja za starše, razgovori, delavnice in šola za starše so namenjene izobraževanju staršev na področju vzgoje, učenja in zdravega načina življenja.

Skupne delavnice in srečanja so čudovita priložnost za sproščeno in neposredno sodelovanje otrok, staršev in učiteljev. Ob skupnih aktivnostih starši spoznavajo nekatere načine dela v šoli, prav tako pa lahko preizkusijo svoje ustvarjalne sposobnosti in se predajo igri in spominom na svoje otroštvo.

Druge oblike sodelovanja:

- publikacija,
- oglasne deske,
- pisna obvestila,
- elektronska pošta
- šolska spletna stran

Priloga 1

AMBASADOR ŠOLE - TOČKOVNIK

PODROČJA:

kulturno, športno, raziskovalno, drugo (tekmovanja znotraj in zunaj šole)

NAZIVI:

1. ambasador pripravnik	10 t
2. bronasti ambasador	20 t
3. srebrni ambasador	30 t
4. zlati ambasador	40 t
5. platinasti ambasador	60 t
6. biserni ambasador	80 t
7. častni ambasador	100 t

TOČKOVANJE:

1. Udeležba na prireditvah, tekmovanjih, srečanjih, festivalih, natečajih ...

- a) na šolski ravni 0,5 t
- b) na območni ravni 0,5 t ekip., 1 t pos.
- c) na državni ravni 1 t ekip, 2 t pos.
- d) udeležba celega razreda pod vodstvom razredničarke 0,5 t
- e) vodenje prireditev, sodelovanje pri programu, izvajanje samostojne ali skupinske točke za starše ali učence 0,5 t, za javne prireditve 1 do 1,5 t (po zahtevnosti - določi mentor)
- f) sodelovanje v mednarodnih projektih 1 do 3 t (po zahtevnosti - določi mentor)

2. Uspehi:

- a) bronasto priznanje, doseženo 3. mesto, doseženih 71 do 80 % od vseh možnih točk 0,5 t ekip., 1 t pos.
- b) srebrno priznanje, doseženo 2. mesto, doseženih 81 do 90 % od vseh možnih točk 1 t ekip., 2 t pos.
- c) zlato priznanje, doseženo 1. mesto, doseženih 91 do 100% od vseh možnih točk 2 t ekip., 3 t pos.

3. Nagrade:

- a) priznanje za uspeh 1t
- b) najboljši, doseženo 1. mesto 2 t ekip., 3 t pos.

4.Slovenska bralna značka za vseh 9 let ob koncu šolanja 2 t

Točke se med seboj seštevajo.

Komisija: presodi o točkovanju. Komisijo sestavljajo učitelji posameznih področij.

Korošec Damjana, ravnateljica – predsednica komisije

Jure Kozjek - šport

Dušak Nevenka- naravoslovje

Nina Štrumbl - kultura

Priloga 2

NAČRT POMOČI OTROKOM V STISKI

Ljubljana, 28. 05. 2020

1. PREPOZNAVANJE IN RAZUMEVANJE STISKE OTROKA

Najpogostejši znaki oziroma pokazatelji stiske pri otrocih so **nenadne spremembe vedenja oziroma pojav vedenje, ki odstopa od običajnega otrokovega vedenja** in se kaže kot:

- Občutljivost, razdražljivost impulzivno in nenavadno reagiranje
- Odpor do prihajanja v šolo
- Le s težavo se loči do najbližjih
- Regresija: močenje postelje, otročji način govora, sesanje palca ali oblek itd.
- Neobičajna agresija
- Neobičajna trma
- Pogosta jokavost
- Neustavljiv jok
- Depresija: izguba zanimanja in energije
- Pretirana zadržanost
- Asocialno vedenje: Izogibanje stikom in komunikaciji
- Nenadno izražanje pomanjkljive samozavesti, samozaupanja

- Pretirana žalost
- Usmerjenost vase
- Nepojasneni izbruhi jeze, agresije
- Hude frustracije
- Nenadne težave s koncentracijo
- Nenehne bolečine v trebuhu, glavobol, zaspanost
- Iskanje pozornosti na način, ki je moteč za vso skupino
- Konfliktnost
- Izsiljevanje
- Neprestano kričanje

2. ODZIVI IN PRISTOPI NA STISKE OTROK

Zavedati se je treba, da vsaka sprememba še ne pomeni stiske pri otroku. Pomembno je, da otroka dobro poznamo in na podlagi izstopajočega in neobičajnega vedenja, o morebitni stiski ne sklepamo prehitro. Nekateri zgoraj omenjeni znaki so lahko povsem običajni in niso nujno odraz stiske. Zato moramo biti pozorni na vse zaznane spremembe, jih spremljati, beležiti in izvajati razne preventivne dejavnosti za oblikovanje podpornega okolja (da ga zaznavajo kot spodbudnega, neogrožujočega in prijetnega). Če pa presodimo, da gre pri otroku za **škodljive stiske - to so stiske, ki presegajo otrokove zmogljivosti in ogrožajo njegov razvoj ter otroku ne nudijo nobene pozitivne izkušnje**, pa je nujno takoj poiskati ustrezno pomoč (svetovalna služba, psiholog, osebni zdravnik, pedopsihiatr ali podobno).

Priporočeni odzivi na stiske otrok:

- Individualno spremljanje in natančno opazovanje
- Beleženje neobičajnih odzivov in reakcij
- Samorefleksija o otrokovem vedenju
- Pomiritev otroka in zagotavljanje varnosti in sprejetosti
- Nudenje pomoči in dodatne pozornosti
- Pogovor
- Empatično spodbujanje k ubeseditvi stiske
- Pomoč pri ubeseditvi njegovega vedenja in odzivov
- Sodelovanje med šolo in starši ter skupno iskanje rešitev
- Zbiranje informacij o možnih ogrožajočih dejavnikih

- Spodbujanje skupine otrok, za skupinsko, medvrstniško pomoč
- Vključevanje vrstnikov in medijev (lutka) pri soočenju otroka s stisko
- Okrepiti občutek vrednosti in pomembnosti

3. PREVENTIVNO DELOVANJE ZA ZMANJŠEVAJE STISK MED OTROKI:

Preventivno delovanje mora biti prvi vrsti usmerjeno v krepitev močnih točk otroka in perspektivo, ki izhaja iz njegovih zmožnosti. Pomemben element pri spodbujanju otrokove samozavesti predstavljajo pohvale, zahvale in spodbude, ki krepijo otrokov občutek varnosti. Med otroki je nujno potrebno spodbujanje sodelovalnih, empatičnih in sočutnih odnosov, ki prav tako spodbujajo občutek varnosti in sprejetosti.

Smernice preventivnega delovanja:

- Vzpostavitev zaupnih in sodelovalnih odnosov med šolo in starši
- Grajenje pozitivnih odnosov med učitelji, otroki in starši
- Sodelovanje s strokovni delavci na šoli
- Pogovori in ozaveščanje o stiskah otrok
- Zagotavljanje varnega, spodbudnega in sprejemajočega okolja
- Izražanje pozornosti in zanimanja za otroka
- Sodelovalni, zaupljiv odnos z otroki, ki temelji na varnosti in ljubezni
- Vsakodnevna komunikacija z otoki
- Učenje socialnih veščin in čustvenega opismenjevanja skozi različne socialne igre
- Učenje tehnik sproščanja
- Verbalno izražanje pohval
- Krepitev otrokovih močnih točk
- Spodbujanje empatičnih in sodelovalnih odnosov med vrstniki
- Spoštovanje in upoštevanje otrokovih individualnih potreb
- Učenje razreševanja konfliktov in težav (igre vlog, pogovori, konkretne situacije)
- Vživljanje v situacije preko zgodb
- Refleksije z otroki o njihovem počutju in aktivnostih
- Ureditev prostora, koticčka za umiritev, sprostitev
- Intenzivna individualna obravnava (otroci z izrazitimi vedenjskimi in čustvenimi težavami)

- Strategije preprečevanja neželenega vedenja (prijetna klima, urejenost prostora, dnevne rutine, dosledna pravila in posledice za kršitev, spodbujanje pozitivnih socialnih spretnosti – s pohvalo krepimo želeno vedenje pri otroku)

4. NEKAJ PRIMEROV PREVENTIVNIH DEJAVNOSTI, KI JIH LAHKO UPORABIMO DOMA ALI V ŠOLI

1. SPODBUJANJE ČUSTVENE PISMENOSTI:

- **Povezovanje čustev na slike z izgovorjenim čustvom**

Vodja izreče čustvo in otroci ga prepoznajo na eni izmed kartic, ki se nahajajo pred njimi.

- **Pantomima**

Otroci s pantomimo pokažejo čustva, ki jih dobijo po učiteljevem navodilu. Ostali otroci ugibajo pokazano čustvo. Tako otroci usvajajo veščine neverbalnega prepoznavanja čustev.

- **Knjige o čustvih**

Skupaj z otroki oblikujemo mapo o različnih čustvih. Iz revij, interneta itd. izrežemo fotografije obrazov, ki izražajo različna čustva. O vsaki fotografiji se nato pogovorimo (Kaj se dogaja na fotografiji? Zakaj je npr. deček žalosten/vesel?) Tako otroci spoznajo vsa čustva. Otroci spoznajo, da tudi drugi občutijo podobno kot oni, da v svojih čustvih niso sami.

- **Čarovnica čustev**

Otroci se usedejo v krog. Eden izmed njih, se usede v sredino kroga in se spremeni v čarovnika/čarovnico čustev. Čarovnica čustev čara in odloča, katero čustvo naj otroci skušajo čim bolj nazorno pokazati. Čarovnica otroke dobo opazuje in za naslednika izbere otroka, ki je najbolj nazorno pokazal čustva.

- **Kje se skriva strah (kako obvladati strah)?**

Nekaj otrok pošljemo iz razreda. Tam se ogrnejo z rjuhami in tako postanejo duhovi. Med tem pripravimo prostor in duhce povabimo v sobo. Otroci pod rjuhami poskušajo oponašati duhove na strašljiv način z gibi telesa, plesom in glasovi. Otroci, ki opazujejo, predstavijo duhca, ki jim je bil najbolj všeč in utemeljijo zakaj.

- **Kaj me jezi?**

Otroci narišejo risbico o tem, kaj jih jezi. Risbico predstavijo pred skupino. Pogovorimo se o tem kako reagiramo ko smo jezni, kakšni so primerni ne primerni odzivi na jezo itd.

- **Slonček Dumbo in njegova čustva cilj (Učenci razvijajo sposobnost prepoznavanja občutkov in empatijo do drugih)**

PRIPOMOČKI: velik papir s sliko Slončka Dumba, lepilni trak, pisalo.

Učitelj na velik list natisne ali nariše podobo Slončka Dumba. Položi jo na tla, učenci pa se posedejo okoli slike. Učitelj jih spomni, kako se je počutil Slon Dumbo, ko so ga zbadali zaradi njegove nerodnosti in zelo velikih ušes. Nato spodbudi učence, da razmišljajo in si poskušajo predstavljati, kako se je Dumbo počutil. Učenci z besedami opisujejo njegovo počutje. Učitelj vsakič, ko kdo pove nov izraz (npr. žalosten, osamljen, prizadet, jezen, prestrašen ...), odtrga en kos papirja, na katerem je narisana slonček Dumbo (glave ne raztrga). Učitelj učence prosi, da pomislijo kako bi se Dumbu opravičili. Učenci naštevajo prijazne besede, s katerimi bi opisali Slončka Dumba (prijazen, čustven, razumevajoč, iznajdljiv, pameten, ...). Hkrati pa ob vsaki prijazni besedi prilepijo košček slončka nazaj. Prijazne besede iščejo vsaj tako dolgo, da niso prilepljeni vsi koščki. Ko so prilepljeni vsi koščki in je Dumbo cel, mu učitelj nariše nasmešek na obraz.

VPRAŠANJA ZA ZAKLJUČEK:

- Kako se počutite, če vam kdo reče kaj zlobnega?
- Kako se počutite, če vi koga prizadenete?
- Ali lahko po tem, ko se vam nekdo, ki vas je prej prizadel, opraviči, še vseeno čutimo neprijetna čustva?
- Kako bi se izognili temu, da bi eden drugega prizadeli?

2. SPODBUJANJE SOCIALNE KOMPETENTNOSTI

- **Radodarni stol (razvijanje veščine dajanja in prejemanja pohval)**

Otroci se posedejo v krog, vsak otrok pa se enkrat usede na radodarni stol, ki je v sredini kroga. Otrok se usede na stol in enemu vrstniku pove nekaj lepega (ga pohvali). Komplimenti morajo biti pozitivni (npr. všeč mi je, ker mi vedno pomagaš, ko kaj ne znam). Otrok lahko kompliment tudi zapiše in da ga tistemu, ki mu ga je poklonil, v vnaprej pripravljeno kuverto.

- **Ujemi žogo (razvijanje komunikacijskih veščin)**

Otroci se posedejo v krog. Učitelj stoji v sredini in drži žogo. Vrže jo enemu učenci in tisti otrok mora povedati kaj se mu je lepega zgodilo v zadnjih dneh. Potem vrže žogo naslednjemu otroku, a še preden mu jo vrže mora povedati komu jo bo vrgel in zakaj (mu da eno pohvalo).

- **Gradimo (razvijanje in krepitev veščin sodelovanja, spoštovanja, upoštevanja različnosti ter prevzemanja odgovornosti)**

Otrokom damo na voljo različen material – kartonske škatle, gajbice, vezni material (lepilni trak, slamice, vrvice, palčke itd). Otroke se razdeli v tri skupine. Najprej jim damo minuto časa, da se dogovorijo, kaj bodo zgradili. Nato začnejo s skupno gradnjo. Pri tem pa morajo upoštevati sledeča navodila:

- Gradijo skupaj, ob pomoči samo ene roke (druga roka je ves čas za hrbtom).
 - Gradijo v popolni tišini (lahko se dogovarjajo s pantomimo ipd.).
 - Ničesar, ker so drugi zgradili, se ne sme podreti.
- **To smo mi (učenci gradijo klimo skupinske povezanosti, ki temelji na spoštovanju razlik in strpnosti).**

Učitelj vzame velik format papirja in ga razdeli na toliko delov, kot je učencev. Vsak mora v svoj del prispevati nekaj svojega (narisati, nalepiti, odtisniti...). Pogovor teče o pojmu MI.

- **Pajkova mreža (učenci spoznavaajo sebe in druge; skozi igro pridobivajo občutek pripadnosti; razmišljajo o sebi in svojih lastnostih, željah)**

Učenci sedijo v krogu. Prvi (učitelj) prime za konec vrvice, pove kaj mu je všeč, česa ne mara, kaj ga jezi, kaj si želi... in vrže klobčič naslednjemu. Igra se tako nadaljuje, dokler niso vsi povezani.

- **Detektor laži (učenci kontrolirajo lastno vedenje, nebesedno sporazumevanje in govorico telesa)**

ČAS: približno dve minuti za vprašanja udeležencu in po dve minuti za oceno njihovega obnašanja.

Eden od učencev se usede na stol, drugi pa se usedejo v polkrogu nasproti njega. Skupina igralcu na stolu postavi tri do pet vprašanj o njegovem življenju. Igralec mora odgovarjati na vprašanja, na eno od teh pa se mora zlagati – zavestno povedati napačen odgovor. Skupina

na osnovi obnašanja poskuša ugotoviti, na katero vprašanje se je zlagal. Po vsakem udeležencu se pogovorimo, kako in zakaj smo ugotovili »lažnivca«. Potem se na stol usede naslednji igralec ... Primeri vprašanj: Koliko sester imaš? Kje si doma? Kdaj imaš rojstno dan? Ali imaš rad/a matematiko? Ali dobro smučaš? ...

OPOMBE: Učitelj naj bo pozoren na naslednje:

- Kako se obnaša spraševalec pri posameznih vprašanjih?
- Kako se obnašajo posamezni igralci med spraševanjem?
- Se kdo med odgovarjanjem zmede ali je zelo spreten?
- Kaj skupina sprašuje? - Se nekatere sprašuje prijateljsko, druge bolj napadalno?
- Kako je iz laži razvidna resnica?

VPRAŠANJA ZA ZAKLJUČEK:

- Kako vam je bila igra všeč?
- Kako ste se počutili med igro?
- Kaj vam je bilo še posebej zanimivo?

- **Sedež na moji desni je prazen (učenci se sproščeno vključujejo v igro in navezujejo stik v skupini).**

Učenec, ki sedi v klopi sam, naj prične z igro: »Na moji desni je prazen stol, rad bi, da na njem sedi ... » Igra naj traja tako dolgo, da se učenci med sabo nekoliko pomešajo. Preostanek ure naj sedijo po »novem« sedežnem redu. OPOMBA: Učitelj naj poskrbi za to, da se vključijo tudi učenci, ki jih sicer manj izbirajo.

Spremembe Vzgojnega načrta OŠ Nove Fužine, sprejete in potrjene na seji sveta šole, dne 27. 9. 2023.

